# Forsvinningen

Bok 6 i Rino Carlsen-serien

*Frode Granhus*

# Kapittel 1

Han rykket til, forstod at han hadde sovet. Det ville han trodd var en umulighet for et par dager siden – å sove hengende etter halsen. Smertene var intense, og han forsøkte å komme seg opp i knestående for å avlaste trykket mot nakke og hals. Den plutselige blodgjennomstrømmingen fikk det til å svartne for ham, og han gikk over ende igjen. Fallet ble stanset av kjettingen som holdt ham lenket til båsen, og med et nøkk skar metallringen seg dypere inn i kjøttet. Han famlet med kraftløse hender til han igjen klarte å hale seg opp. Knærne var for lengst såre, men kjettingen var så kort at han verken kunne reise seg eller legge seg. Han hadde forsøkt en slags mellomting, sittende på skrå med hoften i gulvet, men han var en mager mann, og snart gnagde hoftebeinet mot det slitte treverket. Igjen skjøv han på metallringen som var festet rundt halsen. Smerten hugg til fra de åpne sårene. Han var lenket til båsen som et dyr. Forsvarsløs og døende.

Han kikket nedover sin egen nakne kropp, på strimene av størknet blod på brystet og magen. De første timene etter oppvåkningen hadde lukten av angst og svette vært påtrengende, nå klarte han også å skille ut andre lukter. En fjern eim fra dyrene som en gang hadde stått i båsene. Det var over tretti år siden driften ble avsluttet, og forfallet gjorde at det flere steder hadde råtnet hull i treverket, like fullt satt lukten i tømmeret. Et sanselig avtrykk som først ville forsvinne den dagen alt smuldret til jord.

Skjelvingene vedvarte. Han var skjermet for den verste vinden, men temperaturen var allikevel den samme som utenfor. Det var begynnende høst, og han var naken. På nytt skar metallet seg inn i kjøttet, men det var ikke lenger kulden som forårsaket skjelvingen. Det var frykten. En voldsom pulsøkning fremkalte en hamrende smerte mot trommehinnene, og han begynte å hyperventilere. Beina ga etter, og han veltet over på siden. Lik et døende dyr.

Han skjøv fra med føttene til overkroppen lå støttet litt opp langs veggen, før han ble liggende stille og puste tungt. Hvem var det som hadde lenket ham til båsen og lot ham ligge her på tredje døgnet? Han hadde for lengst konkludert med at han ikke hadde noe uoppgjort med noen, at det måtte være en gal person som hadde valgt seg ut et tilfeldig offer. Han grep rundt kjettingen. Den gjorde det vanskelig å tro at han var en tilfeldig utvalgt.

Fra første stund hadde han lyttet etter skritt, ventet på at den ansiktsløse skulle komme inn i fjøset for å slippe ham fri. Men det var ingen andre lyder enn regn og vind, ispedd en og annen bil i det fjerne. Mens han fortsatt hadde noe kraft i stemmen, hadde han forsøkt å rope, selv om han visste at sjansen for å bli hørt var lik null. Fjøset var blitt bygd nær beitene, og det var langt fra bebyggelsen.

En følelse av at luftveiene snevret seg inn, fikk ham til å gispe etter luft. Munnen var knusktørr, og han klarte ikke la være å tenke på vann. Sulten hadde gnagd i ham de første par dagene, men nå var tørsten det verste. Bare i korte øyeblikk var han i stand til å glemme dette desperate fysiske behovet, og for hver gang tanken innhentet ham igjen, hadde tørsten doblet seg. Var det slik det skulle ende, skulle han tørste i hjel? Han grep rundt kjettingen med begge hender og prøvde å rykke den løs fra festet. Han hadde forsøkt utallige ganger allerede, mens han fremdeles hadde krefter i behold, og visste at det var håpløst.

En vindrosse fikk det til å knake i reisverket rundt ham. En jammer av materialtretthet, og et varsku om en forestående overgivelse. På nytt dro han i kjettingen, og fra svelget vokste det frem et hvesende brøl. Kroppen buktet seg før en krampe i mellomgulvet fikk ham til å brekke seg. Seige dråper av magesyre falt ned på gulvet, der det hadde dannet seg store fordypninger etter dyrene som hadde tilbrakt livet fastbundet i en kjetting.

Det verket fra hver eneste muskel i kroppen, og væskemangelen var blitt til en sugende smerte. Han forstod at kroppen hadde begynt nedbrytningsprosessen som før eller siden ville føre til organsvikt og død. Igjen svartnet det for ham, og fra mørket så han en liten jente komme gående med prøvende skritt langs fôringskrybben. Han dro umiddelbart kjensel på henne, den blomstrete kjolen og det lyse, krøllete håret. Det var Brit, hans datter og enebarn. Fornuften forsøkte å fortelle ham at Brit var femtifire år og bodde i en annen del av landet, likevel var det henne, neppe mer enn seks år gammel. Han ville si navnet hennes, men klarte ikke å bevege på leppene. Hun ble stående og betrakte ham litt, før hun rygget tilbake med små skritt. Desperat prøvde han å gå mot henne, men kroppen lot seg ikke rikke. Brit ble borte i samme øyeblikk som smerten hentet ham tilbake. Gjennom vinduer dekket av skitt og spindelvev, stakk et svinnende dagslys seg inn, nok til å kaste skygger fra båsveggene, og nok til å fastslå at det nærmet seg en ny natt. Når det atter lysnet av dag, var det til dag fire av mareritt. Han visste at han ikke ville leve lenge nok til å oppleve dag fem.

## Kapittel 2

Et blikk på vekkeklokken fortalte Berger Falch at evighetsnatten var forbi. Han kunne selvsagt ha stått opp tidligere, midt på natten om så, men før seks var det liksom ikke en ny dag. Mer avslutningen på den forrige. Han stakk føttene i tøflene og gikk forsiktig ned loftstrappen. Ikke bare hadde leddene stivnet merkbart det siste året, han var også blitt svakere. En følelse av at trinnene gynget under beina fikk ham til å lene seg tyngre mot veggen. Sandra – datteren hans – hadde mast på ham lenge, foreslått å flytte soverommet ned i hovedetasjen. Han ville ikke. Kanskje fordi han ikke likte forandringer, eller kanskje fordi han ville holde fast ved minnene etter Kristine.

Nede i gangen ble han stående litt. Ingen lyder fra havneområdet. Var det søndag? Han forsøkte å erindre hva han gjorde dagen i forveien, datoen på avisen han hadde hatt liggende på fanget halve dagen, men klarte det ikke. Det var sikkert søndag. Han gikk inn på badet, der han forbauset så at han hadde glemt å skylle ned kvelden i forveien. Det var slett ikke likt ham. Han var både renslig og ryddig anlagt, nei, dette var alt annet enn ham verdig. Han skyndte seg å trykke på spyleknappen, måtte fjerne skampletten før Kristine … Han grep rundt vasken og senket hodet. Kristine hadde vært død i over ti år, men i den senere tid hadde livet med henne av en eller annen grunn føltes nærmere, som om det ikke var lenger enn noen måneder siden hun ble revet fra ham.

Han gikk inn på kjøkkenet og skar en brødskive. Hadde han vasket hendene etter toalettbesøket? Han ristet på hodet. Han var sliten, det var det hele. Sandra hadde ikke bare foreslått å flytte soverommet, hun hadde også antydet at han kunne trenge en som stelte for ham, lagde middag, vasket klær, slike ting. Han hadde først trodd at hun mente en livsledsager, men da hun forklarte videre, forstod han at det var en hjemmehjelp hun snakket om. Han trengte selvfølgelig ingen hjemmehjelp. Han hadde alltid vært glad i å lage mat, og andre nødvendigheter hadde han fort lært seg i tiden etter Kristines død. Likevel kunne han ikke si nei til Sandra, det kunne han aldri. Derfor ble det til at han gikk med på en prøveordning. Hjemmehjelp to timer i uken, og mat levert på døren de samme dagene. Fortsatt følte han seg ikke helt bekvem med at en fremmed vandret fritt rundt i huset, men matleveringen måtte han innrømme at han så frem til.

Han hadde plassert pillebrettet foran kaffetrakteren for ikke å glemme medisinene. Tok han dem regelmessig og holdt seg unna anstrengelser og stress, slapp han kanskje en utblokking. Han svelget tablettene med en munnfull melk, og flyttet blikket ut kjøkkenvinduet. En stor stein og en skråning med viltvoksende gress stjal det meste av utsikten. Kristine hadde mang en gang undret seg på hvorfor de hadde valgt en slik planløsning. Med kjøkkenet i den andre enden, kunne de ha sittet og sett utover havneområdet mens de spiste. Hadde det kanskje vært et ønske fra hennes side, et hint han aldri hadde tatt? Hadde hun håpet at han en dag skulle ta initiativ til å leie håndverkere, få kjøkkenet flyttet? Akkurat nå følte han seg sikker på at det hadde vært slik, et ønske hun hadde hatt lenge, men som hun aldri hadde satt krav bak. Kristine hadde vært slik, hensynet til ham gikk foran alt.

Jobben som lensmann hadde aldri vært noen ni til fire-jobb. Det slo ham nå at uansett når han hadde kommet hjem fra jobb, stod middagen alltid klar. Nesten som om hun hadde hatt en helt egen sans som forutså forsinkelsene. Han kjente på en plutselig tristhet. Han hadde tatt henne for gitt, aldri satt nok pris på all oppofrelsen. Hun hadde levd gjennom ham, tilpasset seg ham, blitt lykkelig av de tingene som gjorde ham lykkelig. Aldri krav eller ønsker som ikke sammenfalt med hans. Kanskje med unntak av kjøkkenet. Han dro en hånd stramt over kinnet og haken. Herregud som han savnet henne. Han ønsket så inderlig å fortelle henne at han satte pris på alle tingene som han hadde tatt som en selvfølge.

Da han gikk inn på kirkegården en halvtime senere, var det med en dårlig samvittighet for ikke å ha kjøpt med blomster. Det var ikke søndag, som han først hadde trodd, og det var mange uker siden han hadde satt blomster på graven. Et øyeblikk vurderte han å snu, før han fortsatte inn mellom radene av gravstøtter.

Han hadde besøkt graven jevnlig i årene etter Kristines død, og det hadde gått fra å være en sorgtung påminnelse til en fin måte å føle nærhet på. Tanken på døden var ikke mer påtrengende her enn ethvert annet sted, men akkurat det hadde endret seg en vinterdag tidligere på året. Han gikk i de begravelsene han følte han burde gå i, og Reine var tross alt ikke større enn at han kjente en god del av stedets innbyggere. Og det var i begravelsen til en eldre bekjent det plutselig hadde slått ham at livet var forgjengelig. Kanskje var det den underlige stemningen som hadde gjort noe med ham, for det var ikke bare fredfull sorg å spore i ansiktene rundt graven. Han hadde gått hjem med en følelse han ikke

helt klarte å plassere. Kvinnen hadde dødd mett av levedager, hun var ikke en nær venn, likevel visste han at øyeblikket hadde satt i gang noe i ham.

Senere samme kveld hadde det gått opp for ham hva han egentlig gikk rundt og kjente på. At det hastet. I dagene etter hadde han forsøkt å få tak på *hva* som hastet, og da han en uke senere fortsatt ikke hadde kommet til bunns i mysteriet, hadde han bestilt time hos legen for en rutinesjekk. Frisk som en fisk.

Det var først på vårparten han hadde kjent smertene i brystet, smertene som senere ble forklart med forkalkede blodårer. Hadde han intuitivt forstått at noe var i gjære? Kanskje, og følelsen av at sanden var i ferd med å renne ut i timeglasset hadde kommet og gått i tiden etter. Han hadde besøkt Sandra oftere enn før, unt seg å spise ute en gang iblant, uten at det stilnet uroen han gikk og bar på. Doktorens formaninger og en daglig dose piller var en attest på at helsa skrantet, men det var først da han innrømmet for seg selv at han brukte halve dagen på å huske basale gjøremål, at det gikk opp for ham at han begynte å bli glemsk. Han visste at det fantes andre og mer skremmende ord for forandringen, men han valgte å holde seg til glemsk.

Han leste inskripsjonen på gravstøtten, før han mumlet en kjærlig hilsen. Så snudde han og gikk tilbake til bilen. Han hadde ikke vært ærlig med seg selv de siste månedene, for innerst inne hadde han lenge visst hva som hastet.

Han kjørte fortere enn han burde på den smale og svingete veien. Han hadde ingen å komme hjem til, og stort sett lange dager å fylle, likevel sakket han ikke på farten. Han parkerte bilen i garasjen og lukket porten fra innsiden. Så slo han på lyset og løftet blikket mot et provisorisk kvistloft, som strengt tatt kun var en plankerad langs halve taket, med en takhøyde som gjorde at han måtte krype for å nå tingene der oppe. Lagringsplass for ting han en gang hadde trodd han skulle få bruk for. Men også noe mer.

Han hadde valgt garasjen den gangen av den enkle grunn at det var det eneste stedet hvor Kristine knapt satte sine bein. Han kjente at det strammet seg i brystet da han klatret opp stigen, og ble stående litt før han nølende fortsatte. Han hadde ikke vært der oppe på mange år. Flere av eskene hadde en hinne av mugg, og støvet lå tykt overalt. Da han ga seg til å krype innover, kjente han igjen et ubehag i brystet. Det kunne umulig være bare på grunn av anstrengelsen. Det måtte være spenningen, erkjennelsen av endelig å ha tatt innover seg hva som hastet. For det som lå stukket bort her, gjorde det av en grunn.